

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 28 listopada 2016 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Samoobrona z wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 6 marca 2016 r. w województwie podlaskim, w okręgu wyborczym nr 59.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. poz. 112, z późn. zm.¹⁾)

postanawia

odrzuć sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Samoobrona o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, związanych z udziałem w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 6 marca 2016 r. w województwie podlaskim, w okręgu wyborczym nr 59, **z powodu naruszenia** art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego.

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Samoobrona przedłożył Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie finansowe w dniu 27 czerwca 2016 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego.

Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego (Dz. U. Nr 198, poz. 1173). Do sprawozdania

---

¹⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. poz. 134, 550, 588, 777, 881, 889, 1016 i 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529, z 2014 r. poz. 179, 180 i 1072, z 2015 r. poz. 1043, 1044, 1045, 1923 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 1232 i 1250.

dołączono opinię wraz z raportem biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego tego Komitetu.

W wyniku badania sprawozdania finansowego, dołączonych do niego dokumentów oraz po zapoznaniu się z opinią i raportem biegłego rewidenta badającego sprawozdanie Komitetu Wyborczego Samoobrona, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

Komitet Wyborczy Samoobrona wykazał w sprawozdaniu finansowym, iż w okresie sprawozdawczym pozyskał przychody w wysokości 1 100,00 zł. Pochodziły one, zgodnie z art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego, z Funduszu Wyborczego partii Samoobrona o nr 61 2490 0005 0000 4600 4044 7358. Wpłaty tych środków dokonywane były przelewem, tj. zgodnie z art. 134 § 5 Kodeksu wyborczego i w terminach określonych w art. 129 § 2 tego Kodeksu.

Pozyskane przez Komitet środki gromadzone były na jednym rachunku bankowym o nr 88 1160 2202 0000 002 9692 4368, prowadzonym w Banku Milenium S.A. w Warszawie. Do umowy rachunku bankowego wprowadzono zastrzeżenie o treści odpowiadającej wymaganiom określonym w art. 134 § 6 Kodeksu wyborczego.

Wydatki Komitetu Wyborczego Samoobrona wykazane zostały w kwocie 1 139,51 zł. Środki te przeznaczone zostały na sfinansowanie:

- kosztów administracyjnych dotyczących utworzenia i utrzymania strony internetowej Komitetu: 29,52 zł;
- usług obcych: związanych z korzystaniem ze środków masowego przekazu i nośników plakatów 49,20 zł;
- kosztów spotkań wyborczych: 50,00 zł;
- kosztów podróży i noclegów: 563,68 zł;
- pozostałych kosztów: 447,11 zł.

Siedziba Komitetu znajdowała się w lokalu partii Samoobrona, która utworzyła ten Komitet. Jak wynika z wyjaśnień pełnomocnika finansowego, Komitet nie wykorzystywał lokalu partii do prowadzenia kampanii wyborczej, w związku z czym nie poniósł kosztów z tego tytułu.

W wyniku analizy sprawozdania finansowego Komitetu oraz załączonych do niego dokumentów finansowych Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła jednak, że część środków finansowych Komitet pozyskiwał niezgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego. Część wydatków dokonywanych na rzecz Komitetu pokrywana była bowiem gotówką ze środków własnych osób fizycznych, a następnie środki te zwracane były tym osobom ze środków finansowych Komitetu. Potwierdzają to opisane niżej operacje finansowe.

W dniu 4 kwietnia 2016 r., z rachunku bankowego Komitetu wypłacono kartą do kasy Komitetu środki finansowe w kwocie 500,00 zł (potwierdzenie wykonania operacji 16/04/30, wyciąg łączny z rachunku nr 88 1160 2202 0000 0002 9692 4368, prowadzonego w Banku Milenium, nr 3/2016).

Jak wynika z raportu kasowego RK1 z dnia 4 kwietnia 2016 r. środki finansowe będące w kasie Komitetu zostały przeznaczone na pokrycie kosztów następujących zakupów, dokonanych wcześniej (tj. przed 4 kwietnia 2016 r.) przez osoby fizyczne na rzecz Komitetu:

- gazu LPG za kwotę 85,93 zł – opłaconego gotówką; potwierdza to faktura VAT FFG/2021/2016 z dnia 2 marca 2016 r., wystawiona przez „MARPOL” Przedsiębiorstwo Budowlano-Handlowe, ul. Nowogrodzka 274,18-401 Łomża;
- oleju napędowego za kwotę 99,99 zł – opłaconego gotówką; potwierdza to faktura nr 1234/16/STO1 z 5 marca 2016 r., wystawiona przez Spółdzielnię Kółek Rolniczych, ul. Kolejowa 31, 18-218 Sokoły;
- gazu propan-butan za kwotę 81,02 zł – opłaconego kartą; potwierdza to faktura VAT nr 025/2016/10747 z 22 lutego 2016 r., wystawiona przez Auchan Polska Sp z o.o., ul. Puławska 46, 05-500 Piaseczno;
- gazu LPG za kwotę 74,43 zł – opłaconego gotówką; potwierdza to faktura nr 1900/0905/16 z dnia 3 marca 2016 r., wystawiona przez Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A, ul Chemików 7, 09-411 Płock;
- gazu LPG za kwotę 90,00 zł – opłaconego kartą; potwierdza to faktura nr 7158/0414/16 z dnia 4 marca 2016 r., wystawiona przez Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A, ul Chemików 7, 09-411 Płock;

- kopert i znaczków pocztowych za kwotę 68,00 zł – opłaconych gotówką; potwierdza to paragon numer 01/00002705/2016 z dnia 8 marca 2016 r., wystawiony przez Urząd Pocztowy Warszawa 15;
- usługi przesyłki poleconej za kwotę 4,20zł; potwierdza to dokument z dnia 18 lutego 2016 r.;

Powyższe wskazuje, że w trakcie prowadzenia kampanii wyborczej Komitet Wyborczy Samoobrona korzystał z pożyczek udzielanych mu przez osoby fizyczne, a więc pozyskiwał środki z innego źródła niż określonego w art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego. Dokonywanie przez osoby fizyczne z własnych środków zakupów na rzecz komitetu wyborczego narusza art. 132 § 1 tego Kodeksu, zgodnie z którym środki finansowe komitetu wyborczego partii politycznej mogą pochodzić wyłącznie z funduszu wyborczego tej partii. Potwierdził to wielokrotnie Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie, kwalifikując jednoznacznie opisane wyżej operacje finansowe, jako niedozwolone „swoiste kredytowanie przez osoby fizyczne” (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2011 r., sygn. akt III SW 2/11 i III SW 3/11; z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt III SW 390/10). Analogiczna ocena tego typu operacji została dokonana przez Sąd Najwyższy przy rozpatrywaniu skarg na odrzucenie rocznych sprawozdań finansowych partii politycznych (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2009 r., sygn. akt III SW 47/09, z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt III SW 390/10 i III SW 391/10 oraz z dnia 25 lutego 2015 r., sygn. akt III SW 1/15).

Naruszenie art. 132 § 1 Kodeksu wyborczego, na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. c Kodeksu wyborczego, stanowi przesłankę do odrzucenia sprawozdania Komitetu Wyborczego Samoobrona. Powołane przepisy Kodeksu wyborczego mają przy tym charakter kategoriyczny i nie pozostawiają żadnego marginesu na ocenę stopnia ich naruszenia, w tym także co do stosunku kwoty środków pozyskanych z naruszeniem prawa do całości przychodów komitetu, ani tego, czy naruszenie prawa było umyślne, czy też nastąpiło na skutek jego niezajomości.

Ponadto z analizy sprawozdania finansowego Komitetu oraz załączonych do niego dokumentów finansowych wynika, że Komitet nie zaliczył do swoich przychodów i wydatków środków w kwocie 3,57 zł, wydatkowanych na jego rzecz gotówką (potwierdzenie opłacenia przesyłki poleconej z dnia 18/02/2016.). Dokonane na rzecz Komitetu zakupy, między innymi za tę kwotę, zostały przez Komitet przyjęte

i wykorzystane na cele kampanii wyborczej. Środki w tej kwocie nie zostały przez Komitet zwrócone osobie dokonującej zakupów na jego rzecz.

Nieujęcie przez Komitetu w sprawozdaniu wartości dokonanych na jego rzecz zakupów we wskazanej wyżej kwocie 3,57 zł oznacza, że Komitet w sprawozdaniu niezgodnie ze stanem faktycznym wykazał zarówno swoje przychody, jak i koszty.

Złożenie sprawozdania niezgodnego ze stanem faktycznym narusza ustawowy obowiązek sprawozdawczy określony w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego, w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego. Wskazane uchybienie, zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu.

Wydatki Komitetu, zgodnie z art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego, zostały przeznaczone na cele związane z wyborami. Nie przekroczyły one limitu, określonego na podstawie art. 135 § 1 w związku z art. 199 i art. 259 Kodeksu wyborczego, który dla Komitetu wynosił 54 844,20 zł. Wydatki Komitetu na kampanię wyborczą prowadzoną w formach i na zasadach właściwych dla reklamy nie przekroczyły limitu wydatków, określonego zgodnie z art. 136 Kodeksu wyborczego na kwotę 43 875,36 zł.

Jak wynika ze sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Samoobrona, na dzień złożenia sprawozdania posiadał on niespłacone zobowiązanie finansowe w kwocie 39,51 zł, wobec P.P.H.U. MICRO, z siedzibą w Wysokim Mazowieckim, ul. Słowackiego 1. Dołączone do sprawozdania Komitetu dowody finansowe wskazują, że zostało ono spłacone w dniu 8 kwietnia 2016 r. z Funduszu Wyborczego partii Samoobrona, tj. zgodnie z art. 130 Kodeksu wyborczego.

Pełnomocnik wyborczy Komitetu zawiadomił Państwową Komisję Wyborczą o utworzeniu strony internetowej Komitetu w dniu 23 lutego 2016 r., tj. z naruszeniem terminu określonego w art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego. Stosownie do treści tego przepisu, pełnomocnik wyborczy Komitetu był bowiem zobowiązany zawiadomić Państwową Komisję Wyborczą o adresie strony internetowej Komitetu w terminie do 7 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu Komitetu, który to termin dla Komitetu Wyborczego Samoobrona upłynął 26 stycznia 2016 r. Zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego wskazane uchybienie nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania finansowego.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Komitetu, załączonych do niego dokumentów oraz opinii i raportu biegłego rewidenta, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia pełnomocnikowi finansowemu Komitetu Wyborczego Samoobrona przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego postanowienia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Wojciech Hermeliński*

Zastępca Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Kozielowicz*

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Błuś, Zbigniew Cieślak, Arkadiusz Despot-Mładanowicz, Janusz Niemcewicz, Krzysztof Strzelczyk*